

RIJEČ UREDNIŠTVA

HOĆE LI PROMJENOM MINISTRA DOĆI I DO PROMJENE ODNOSA PREMA ŠUMARSKOJ STRUCI?

Više puta pisali smo o tome kako smo očekivali da će ova Vlada ponajprije vratiti šumarstvo u naziv resornog ministarstva, a potom i promijeniti odnos prema šumi i šumarskoj struci. To se na žalost nije dogodilo, tako da je šumarski resor u Ministarstvu na razini dijelova poljoprivrede, primjerice povrtlarstva, iako se radi o resursu koji pokriva gotovo polovicu kopnene površine Republike Hrvatske. O tome da je šuma najsloženiji ekosustav na svijetu, koji samim time zahtijeva visoku stručnost gospodarenja njime pa je i u Ustavu naznačeno da je šuma uz tlo i vode resurs od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, u uređenom gospodarstvu ne bi trebalo to opetovano govoriti. Ne inzistiramo na tome da resorni ministar mora biti istaknuti šumarski stručnjak, ali to onda mora biti državni tajnik ili pomoćnik ministra zadužen za šumarstvo. Ministar pak treba koristiti svaku priliku da se informira o struci, sastavnici njegovog resora, a najlakše će to učiniti nazočnošću barem na nekoliko stručnih skupova na kojima se znanstveno-stručno raspravlja o stanju i problemima u struci – njegovom resoru. Nažalost, smijenjeni resorni ministar nije nazočio niti jednom takvom skupu, pa niti onome u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, što ocjenjujemo i podcjenjivanjem struke, ali i ove znanstvene institucije. Vidljivi trag u šumarstvu ostavio je jedino osnivanjem „svoje“ Uprave šuma, smanjujući površine susjednih Uprava. Trenutno naš resor vodi drveni tehnolog, što je nelogično, a s čime se očito šumarska struka prešutno slaže, što je pak sramotno. Tko nam uopće vodi i kakvu šumarsku politiku i imamo li dobru strategiju da je provodimo? Kome je zapravo podređena šumarska politika? Opći je dojam da je vode drvoprerađivači i to nažalost oni primarne prerade drva, naravno po netržišnim uvjetima i zanemarujući načela potrajnog gospodarenja.

U svome obraćanju nazočnima na znanstveno-stručnom skupu održanom u povodu Dana hrvatskoga šumarstva, predsjednik Hrvatskoga šumarskog društva Oliver Vlainić, naznačio je sadašnje probleme šumarstva i stavove struke. Nemamo ništa tome za dodati, nego upućujemo čitatelje da u prošlom dvobroju časopisa pročitaju prikaz sa spomenutoga skupa. Dakle, struka opominje i ukazuje na alarmanтно stanje u šumarstvu, kojega resorno ministarstvo očito ne prepoznaje.

Za saniranje stanja nakon ledoloma i vjetrolova u Gorskom kotaru i situacije s katastrofalnim sušenjem jasena te nadolazećega problema s hrastom, našom najvrjednijom vrstom drveća, bit će potrebna znatna financijska sredstva. Gdje ih pronaći ako smo novim Zakonom o šumama znatno smanjili priliv financijskih sredstava od naknade za općekorisne funkcije šuma (OKFŠ), a drvne sortimente prodajemo i dalje po netržišnim uvjetima? Nismo trebali dugo čekati da nova ministrica Odlukom o smanjenju naknada za šume i šumska zemljišta, pokaže kako će se odnositi prema šumi i šumarstvu. Vrijednost bodova je smanjena za 30 do 90 %, ovisno o uzgojnom obliku šume. To će, kaže ona, ubrzati investicijske projekte, jer su navodno mnoge investicije u kojima je bilo potrebno izdvojiti šumu ili šumsko zemljište iz šumsko-gospodarskih planova, bile dovedene u pitanje zbog previsoke naknade za lokalnu i regionalnu samoupravu. Naravno, „nisu ljudi“ platiti privatnicima, koji imaju na stotine tisuća hektara zapuštenog i zaraslog zemljišta, kada je državno (čitaj općenarodno) gotovo besplatno. Uostalom, za njih primjerice: šikara, šibljak, makija, garig i nije „neka šuma“. A najnovije je najava novoga smanjenja naknade za općekorisne funkcije šuma „povećanjem granice ukupnog godišnjeg prihoda i primitka s 3.000.000,00 kn na 7.500.000,00 kn“ što je obrazloženo opterećenjem, kako na poduzetnike, tako i na administrativnu obradu“. Ionako smanjenim sredstvima OKFŠ-a, koja se danas većinom koriste za razminiranje i vatrogasnu zajednicu, za „zelene“ radove u šumi na oko milijun hektara krša, preostaje jako malo novaca. Što reći na sve to?

Idemo malo pričati o klimatskim promjenama, kisiku, ugljičnom dioksidu, eroziji, pitkoj vodi, rekreaciji i općenito zaštiti okoliša, gdje je šuma jedan od najznačajnijih i najsloženijih ekosustava, o kojoj i bez stručnog obrazovanja, nažalost svi sve znaju, jer jako vole šumu.

Često spominjemo načelo potrajnosti i osiguranje višenamjenske uloge šume, što je moto poslovanja u šumarstvu, ali za to je ponajprije potrebno promijeniti mišljenje da šumu možemo samo koristiti, a ne ulagati u nju, odnosno vratiti joj dio benefita kako bi bila vječna.

Uredništvo